

OBEČNÍ ZPRAVODAJ

Radim, Studeňany, Tužín, Podhájí, Lhán

Občasník

Prosinec 2015

číslo 12

Slovo starostky

Příroda stále odolává uložit se k zimnímu spánku, ale kalendář nám neúprosně ukazuje, že již nastal předvánoční čas. A právě tento čas nám dává prostor ke zpomalení a zklidnění. Člověk bilancuje a zároveň se připravuje na to, že přijde další nový rok.

Udělejme si v této uspěchané době čas na svoje děti, blízké a přátelé. Vždyť každý potřebuje cítit lásku a porozumění. Rozdávejme úsměv, který nás nic nestojí, a přesto přináší radost i tomu nejsmutnějšímu.

Prožijte Vánoce ve štěstí, klidu a míru v duši i v srdci.

- Zdeňka Brixová -

Ze školy a školky

Na adventním věnci se nám již rozhořela druhá svíčka a sváteční nálada a doba plná očekávání a těšení se na nejkrásnější dny v roce dorazily i k nám do školy a školky. Doba adventní začala rozsvěcením vánočního stromu, kde jako každoročně vystoupily děti ze školky a školy. Také měly děti plné ruce příprav na dvě již

proběhlé akce- návštěvu v ZOO Dvůr Králové, kde si ozdobily svůj vlastní stromeček a spolupodílení na obecní vánoční výstavě. Letošní téma přírodnin provonělo školu jehličím a šiškami, děti tvořily s obrovským zájmem, který strhl všechny bez výjimky ☺.

4.12. nás ve škole navštívil Mikuláš s Čertem.

Vyvrcholením budou vánoční besídky, v MŠ 15.12 a v ZŠ 21.12.

K dětem do školky přiletí Ježíšek již 14.12 a o den později potěší rodiče básničkami a písničkami a hlavně vlastnoručně vykrájeným a upečeným cukrovím.

To ve škole se připravují na zcela netradiční africké vánoce, za zvuků afrických bubnů a tónů. Projektové téma Afriky se prolíná celým naším prosincovým snažením ☺

21.12 navštíví naši školu paní Čemusová s divadelní hrou Vánoční hvězda. Od 23.12 dětem začínají vánoční prázdniny, ve škole se znovu potkáme 4.1. 2016.

Ze školky a školy přejeme pohodově strávený adventní čas a pokojné vánoční svátky ☺

- Radka Koláčná -

Pranostiky na prosinec

Studený prosinec - brzké jaro.

Prosinec naleje a leden zavěje.

Jaké zimy v prosinci, taková tepla v červnu.

Není-li prosinec studený, bude příští rok hubený.

Upozornění

Česká pošta bude mít otevřeno do 21.12.2015 normálně tj. ráno od 8,30 do 9,00 a odpoledne od 13,30 do 15,00 hodin. Dále bude mít otevřeno až ve středu 31.12.2015 a to pouze od 8,00 do 9,00 hodin.

MUDr. Klos do konce roku v Radimi neordinuje. V případě potřeby je třeba navštívit jeho ordinaci v Železnici. V Radimi bude pan doktor ordinovat ve čtvrtek 7.1.2016.

ZAPSÁNO V OBEČNÍ KRONICE - 3. část

V dnešním čísle pokračujeme zápisem p. Václava Nidrlého v obecní kronice o tom, jaké byly Vánoce v době před 115 lety, podle vyprávění jeho maminky Anny Nidrlové z Podháje.

Štědrý den byl postní. Hlavní jídlo houbovník. Jedl se k obědu i k večeři. Základ byl z uvařených kapek a ze značného podílu hub. Mastilo se máslem a přidávala se mariánka, pepř a sůl. Děti rády jedly houbovník sladký. Zapíjelo se řídkým kompotem z uvařených sušených švestek, malých hruštic a jablečných křížal, s přidáním skořice. Říkalo se tomu muzika. K večeři nechybělo ovoce. Zvyk krájení jablek se také odbýval. Světnice byla ozářena vedle petrolejky také lampiony, které visely zavěšené na stropních trámech a osvětlovaly betlém. Olejový kahánek svítil před jesličkami. To světlo bylo asi symbolem všech vánoc od pradávna. Již Pohané slavili slunovrat ohni.

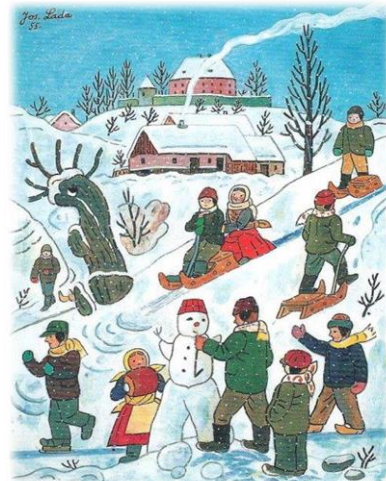
Večer byl dlouhý. Po 11 hodině se vždy někdo z rodiny vydal na půlnoční mši do radimského kostela. Na Boží hod se ráno dojedl houbovník a byla bílá káva z praženého žita, cikorky a mléka. Většina rodiny se vydala do kostela. K obědu byly jatrnice, brambory a zelí. Udivilo mě to, ale když jsem si uvědomil, že vánoční klobásy se silně podobají těm jatrnicím, přestal jsem se divit. V krátkém odpoledni se děti rozběhly po vsi, aby zhlédly ty nejvyhlášenější betlémy. Domů přicházely vymrzlé a jejich místo bylo na ještě nevychladlé peci za kamnami. Stav v tyto dny neřukal. Babička se probírala v modlitbách a přišla i na pobytí nějaká sousedka, která věděla něco nového.

Moje babička říkala, že například štrůdl jedla poprvé, o vánocích když se k nim přistěhovala tetička, sestra tatínka ze Solnohradu. O Štěpánu se chodilo na koledu k příbuzným a sousedům. Chodili také koledníci – prosebníci. Byly to chudé děti, třeba částeční sirotci, nebo staří lidé žijící sami.

Těm byl kousek lepšího jídla vzácností. Byli také dobří lidé, kde dostali nějakou tu placku, nebo i něco od oběda. Co děti dělali o volných dnech. Měly také nějaké povinnosti ale i zábavu. Dříve byly hodně početné rodiny. Ty starší se starali o ty malé. Staraly se o teplo. Topilo se výhradně dřevem. Muselo se stále přikládat, do lesa i děti chodily na skoky a šišky. Doma chystaly dříví, učily se. Kde byl ve světnici stav tak soukaly. Když napadl sníh vozily se na sáňkách, klouzaly na zamrzlých rybnících, nebo při ledovatkách. Kuličkovaly se. Tenkrát umět hrát na nějaký nástroj to byl dobrý zdroj příjmu. Chlapci toho využívali a učili se. Housle, trubka, klarinet byly hlavní nástroje.

Pokračování v příštím čísle

– Miroslav Říha –

Posezení s důchodci

Předposlední listopadovou neděli pořádal OÚ Radim posezení se seniory. Tentokrát přispěl k dobré náladě bavič a zpěvák pan František Uher z Lanžhota. Po dobré večeři, kterou připravila Eva Karbanová, si mohli všichni zapívat s harmonikářem panem Jaroslavem Křapkou ze Semil. Podvečer se

vydařil, ani se nechtělo domů...
Kdopak nás asi pobaví příští rok?

– Zdeňka Stříbrná –

Odkazy na fotogalerie z akcí pořádaných obecním úřadem jsou umístěny na webových stránkách obce. Informace o vánoční výstavě a vánočním koncertě naleznete v příštím vydání obecního zpravodaje.

Rozsvícení vánočního stromu

Jako každoročně jsme se sešli ve velice hojném počtu na slavnostním rozsvícení vánočního stromu. Pro děti byla přichystána pohádková stezka, kterou je provázelo dvanáct měsíčků. Obecní úřad zainvestoval do nového osvětlení, které sklídilo velký potlesk. K dobré náladě přispěly děti z místní školy a dechová hudba Táboranka. Místní „pekařky“ napekly opět mnoho dobrot, ke kterým jsme si mohli na zahřátí koupit svařáček či

punč. Obsluha u občerstvení byla velice hbitá a dostalo se na všechny. Nakonec oblohu rozjasnil nádherný ohňostroj, za který všem sponzorům děkujeme. Všem, kteří se podíleli na této akci, patří velké poděkování. Už nyní se těšíme na příští rok.

- Zdeňka Stříbrná -

Vítání občánků

Dne 21. listopadu 2015 se v zasedací místnosti obecního úřadu konalo vítání občánků. V letošním roce se narodili: Karolínka Pelantová, Helenka Šuková, Anička Málková, Daniel Vohánka, Eliška Raušerová a Nelinka Drahošová. Zasedací místnost obecního úřadu praskala ve švech. S rodiči a jejich dětmi se dostavili babičky, dědečkové a další příbuzní. Celou atmosféru zpříjemnilo vystoupení dětí ze školy doprovázených paní ředitelkou.

- Marcela Danišová -

Výročí v našich vískách - leden

Málková Jitka
Koudelková Božena
Hakenová Zdeňka
Effenbergerová Emilie
Gritzer Oldřich
Sedláček Vladislav
Kořínek Jaroslav
Hubáček Miroslav

Váchalův spolek studeňanský

pořádá putovní výstavu obrazů

'Mysterium Hanak'

Vernisáž bude 11. 12. 2015 v 17.00 hod.

v Radimi v prostorech 'Valešovny'

Výstava potrvá do 31. 1. 2016

STUDEŇANY - POPISNÁ ČÍSLA

ČÍSLO 42- JIŽ NEEEXISTUE

Byl to domek u potoka, který patřil ke gruntu rodiny Pekárkových (tedy čp. 43). Poslední, kdo zde bydlel, byla rodina Jaroslava Procházky ze studeňanské vodárny a jeho ženy Terezie, rozené Korosové (z čísla 26), nemovitost byla rozbourána těsně po druhé světové válce.

ČÍSLO 43 – BRATŘI LIBOR A ZDENĚK RYGLOVI Z JIČINA

V této stylové nemovitosti hospodařila rodina Poláková, která měla dva syny a dvě dcery. Jeden ze synů, Václav, byl dlouhá léta učitelem v radimské škole. Do gruntu se přizemil František Pekárek, který si vzal starší z obou sester. Měli spolu dceru Ludmilu, která se provdala za Václava Ulricha z Jičína, švagra básníka a nositele Nobelovy ceny za literaturu z roku 1984 Jaroslava Seiferta. Jejich vnuci získali zpět usedlost v restituci.

Do prvního čísla roku 2016 plánujeme zařadit čísla 44 a 45 chcete-li nám pomoci některými informacemi, můžete se ozvat na mailu nidrlovi@wo.cz, telefonech 493597343 (Václav Nidrle st.), 602128177 (Božena Koudelková) nebo 603346410 (Václav Nidrle ml.)

- autorský kolektiv -

Štědrý den - zvyky a tradice

Ke Štědrému dni se váže zřejmě nejvíce zvyků, pověr a praktik. Tradiční vánoční zvyky se předávaly z generace na generaci a v dnešní době většina z nich již nemá původní podobu. Jsou přizpůsobené modernímu světu a tím vznikají novodobé tradice postavené na starých základech. My si připomeneme ty staré a původní vánoční zvyky

Štědrý den – ráno

Již od rána se dodržovaly tradice, které měly vliv na to, jaký bude příští rok. Kdo vstal za rozbřesku a umyl se vodou ze studny nebo z potoka, byl po celý další rok zdravý. Dětem se dalo cukroví, aby byly sladké (hodné). Hospodyně ráno začala vařit polévku „štědrovačku“, do které dala vše, co v chalupě bylo. To proto, aby v domě bylo vždy dostatek jídla. Slepícím se ráno na Štědrý den nasypalo zrní s mákem, aby v dalším roce dobře nesly.

Štědrý den – během dne

Na Štědrý den se nesmělo chodit do hospody ani hrát karty, nesmělo se nadávat a klít. Hospodyně zadělaly těsto na chleby a vdolky. Kopistím (nástroj na mísení těsta) pak pomazaly ovocné stromy, aby dobře rodily. Pometlem se vyčistila pec od popela a chlapi potom po pometlu přeběhli, aby se v noci nepočůrávali. Dopis milovanému, napsaný na Štědrý den, znamenal budoucí rozchod. Odpoledne se začal zdobit vánoční stromček. Kdo v předvečer vstoupil bosou nohou na sekýru, toho neměly v příštím roce bolet nohy. Hospodář před večerí obalil ovocné stromy slámou a zatřepal s nimi, aby se včas probudily ze zimního spánku.

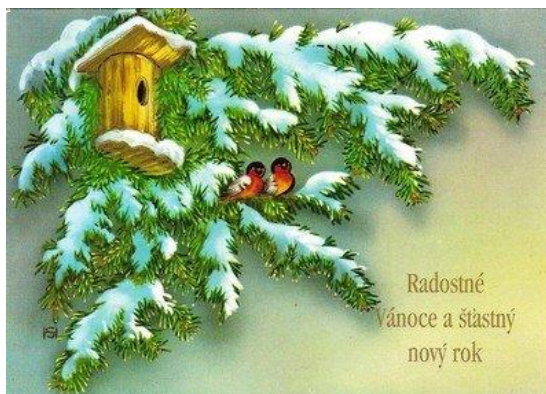
Štědrý den – večer

Ke štědrovečerní tabuli se usedalo ve svátečním oblečení. Stůl musel být prostřený pro sudý počet lidí. Věřilo se, že před večerí chodí stoly obhlížet Smrt, a kde prý najde lichý počet, tam se následující rok vrátí pro jednoho ze členů rodiny. Aby se v rodině držely peníze, dávala se pod každý talíř mince nebo šupina z kapra. Do každého rohu stolu se dávala ošatka. V jedné byl pecen chleba, aby rodina měla dostatek jídla. Ve druhé bylo to, co se urodilo na poli a v zahradě, aby byla další rok dobrá úroda. Ve třetí byly peníze, symbolizující blahobyt a ve čtvrté byly kousky potravin pro drůbež a dobytek. Nohy štědrovečerního stolu se omotávaly řetězem, aby rodina držela pohromadě a také proti zlodějům na poli. Na stůl se dával bílý ubrus a na něj dožínkový věnec, který sloužil jako podnos pod polévku. Dále byl na stole bochník chleba, česnek, hrnek medu a svíce.

Překrásná vánoční chvíle

Ta překrásná vánoční chvíle přichází, kdy jeden v druhém jen dobro nachází.

Usedneme pospolu, až dech se tají, zazáří stromček a koledy se hrají. Zazvoní zvoneček, čas kvapem pádí, posíláme přáníčko - máme Vás rádi.

**Příjemné prožití
vánočních svátků a
úspěšný a šťastný
nový rok přeje
redakce obecního
zpravodaje.**